

Sygn. akt V U 388/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Adrianna Mongiallo

Protokolant: star. sekr. sądowy Justyna Alfawicka

po rozpoznaniu w dniu 21 czerwca 2016 r. w Legnicy

sprawy z wniosku K. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania K. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 10 marca 2016 r.

znak (...)

I. zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 10 marca 2016 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy K. S. prawo do emerytury od dnia 03 czerwca 2016 r.,

II. stwierdza, iż organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do świadczenia.

Sygn. akt V U 388/16

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z 21 marca 2016r., znak (...) po rozpatrzeniu wniosku z 25 lutego 2016r. odmówił wnioskodawcy K. S. prawa do emerytury w obniżonym wieku z tytułu pracy w warunkach szczególnych wskazując, że wnioskodawca udowodnił okres pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 8 lat, 6 miesięcy i 23 dni (tj. okres od 17 sierpnia 1977r. do 16 lipca 1978r., 21 lipca 1978r. do 21 lipca 1980r., 1 sierpnia 1980r. do 31 lipca 1981r. i od 18 sierpnia 1981r. do 6 kwietnia 1986r.) wobec wymaganych 15 lat. Organ rentowy nie uznał jako pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia od 15 października 1973r. do 15 lipca 1977r. w Spółdzielni Pracy (...) w C., ponieważ za ten okres nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych, a także okresu pracy w tym zakładzie od 25 czerwca 1986r. do 30 września 1992r., ponieważ charakter pracy podany w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach jest niezgodny z przepisami rozporządzenia z 7.02.1983r., a podane stanowisko pracy jest niezgodne z powołanymi przepisami branżowymi. Organ rentowy nie uznał również za pracę w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia w PPUH (...) w R., od 18 stycznia 1993r. do 17 września 1994r. i od 3 stycznia 1995r. do 31 grudnia 1998r., gdyż w świadectwie pracy z 31 października 201r. zakład pracy nie powołał się na przepisy branżowe oraz charakter pracy nie został określony zgodnie z rozporządzeniem z 7.02.1983r.

Nadto wskazano, że wnioskodawcy nie przysługuje również emerytura na podstawie art. 39 ustawy emerytalnej, gdyż posiada udowodnione 8 pełnych lat pracy górniczej pod ziemią, zatem jego wiek emerytalny można obniżyć o 4 lata, tj. do osiągnięcia przez wnioskodawcę 61 roku życia. Ubezpieczony tego wieku nie osiągnął, ponadto jest członkiem OFE i nie złożył wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu Państwa.

W odwołaniu od decyzji ubezpieczony podniósł, że domaga się zaliczenia do pracy w szczególnych warunkach okresów wymienionych w zaskarżonej decyzji

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniosł o jego oddalenie podtrzymując w całości argumenty przedstawione w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

K. S., urodził się (...)Na dzień 1 stycznia 1999r. wykazał 26 lat, 1 miesiąc i 22 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym organ rentowy przyjął za udowodnione 8 lat, 6 miesięcy i 23 dni pracy w szczególnych warunkach (tj. okres od 17 sierpnia 1977r. do 16 lipca 1978r., 21 lipca 1978r. do 21 lipca 1980r., 1 sierpnia 1980r. do 31 lipca 1981r. i od 18 sierpnia 1981r. do 6 kwietnia 1986r.). Wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pod ziemią przepracował 8 pełnych lat, co uprawnia go do obniżenia wieku emerytalnego o 4 lata tj. do 61 roku życia. Wnioskodawca przystąpił do OFE lecz w dniu 3 czerwca 2016r. złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu Państwa. Wiek 60 lat ukończył (...)

Bezsporne, a nadto wniosek z 3.06.2016r. o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu Państwa ;

Wnioskodawca był zatrudniony w Spółdzielni Pracy (...) w C. od 15 października 1973r. do 15 lipca 1977r. oraz od 14 kwietnia 1986r. do 31 marca 1997r. W okresie zatrudnienia od 15 października 1973r. do 15 lipca 1977r. oraz od 25 czerwca 1986r. do 30 września 1992r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace na stanowisku lakiernika na Wydziale Lakierni. Na wydziale tym lakierowano gotowe produkty - sprzęt medyczny, przekazane z wydziału produkcji (np. szpitalne szafki i szafy, łóżka, taborety, stoliki, wiadra, kubły). Lakierowanie odbywało się metodą natryskową - nie zhermetyzowaną, ręcznie - za pomocą pistoletu, lakierem nitro lub lakierem utwardzanym później w piecu. W okresie od 1 października 1992r. do końca zatrudnienia wnioskodawca korzystał z urlopu bezpłatnego. W tym czasie - w okresie od 18 stycznia 1993r. do 17 września 1994r. oraz od 3 stycznia 1995r. do 31 października 2001r. podjął zatrudnienie w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Usługowo-Handlowym (...) Spółka z o.o. w R., które skierowało go do pracy w Republice Czeskiej w zakładach samochodowychS.. Praca wnioskodawcy polegała na lakierowaniu pistoletem natryskowym elementów karoserii wewnątrz samochodu. Prace te wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

dowód: - akta ubezpieczeniowe wnioskodawcy;

- akta osobowe wnioskodawcy z okresu zatrudnienia w Spółdzielni Pracy (...) w C. ;

- akta osobowe wnioskodawcy z okresu zatrudnienia w PPUH (...) Sp. z o.o. Rudzie Ś ląskiej;

- zeznania świadka J. K. , nagranie rozprawy, 00:03 : 26 -00: 13 : 14 ;

- zeznania świadka K. W. , nagranie rozprawy, 00: 13 : 14 -00: 20 : 28 ;

- przesłuchanie wnioskodawcy, nagranie rozprawy, 00: 20 : 28 -00: 30 : 16 .

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne.

Zgodnie z treścią przepisu art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 wskazanej ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 pkt 2., tj. 25 lat dla mężczyzn. Emerytura, o której mowa, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Stosownie do treści przepisu art. 32 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998r. emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - ubezpieczonym urodzonym przed 1 stycznia 1949r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Wiek emerytalny, o którym mowa we wskazanym artykule, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Przy czym, zgodnie z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy, o których mowa powyżej, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. W postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych, wnioskodawca może udowadniać okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego (por. wyrok SN z 2.02.1996 r., II URN 3/95, OSNAP 1996/16/239).

W sprawie bezsporne było, że na dzień 1 stycznia 1999r. wnioskodawca posiadał wymagany okres składkowy i nieskładkowy 25 lat, przystąpił do OFE lecz 3 czerwca 2016r. złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu Państwa. Wiek emerytalny osiągnął (...)

Sąd podzielił stanowisko wnioskodawcy, że posiada także wymagany na dzień 1 stycznia 1999r. 15 - letni okres pracy w warunkach szczególnych.

Warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku, stale tj. ciągle wykonuje pracę w szczególnych warunkach i nie wykonuje w tym czasie żadnych innych czynności nie związanych z zajmowanym stanowiskiem. Dla oceny czy konkretna praca była pracą wykonywaną w szczególnych warunkach decydujące znaczenie ma nie sama nazwa zajmowanego stanowiska, a czynności w jej ramach faktycznie wykonywane. Do kognicji Sądu należy zatem samodzielne ustalenie, jakie prace wykonywał wnioskodawca i czy prace te należy zaliczyć do prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Oceniając materiał dowodowy, w szczególności akta ubezpieczeniowe i osobowe wnioskodawcy, dokumenty dołączone do odwołania, jak również zeznania świadków i przesłuchanie wnioskodawcy Sąd uznał, że praca wnioskodawcy w

Spółdzielni Pracy (...) w C. od 15 października 1973r. do 15 lipca 1977r. (w wymiarze 3 lata, 9 miesięcy i 2 dni) oraz od 25 czerwca 1986r. do 30 września 1992r. (w wymiarze 6 lat, 3 miesiące i 6 dni) na stanowisku lakiernika jest pracą w szczególnych warunkach, o której mowa w dziale XIV, poz. 17 wykazu A załącznika do Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, tj. lakierowanie ręczne lub natryskowe - nie zhermetyzowane. Wprawdzie zakład pracy nie wydał wnioskodawcy świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach za okres od 15 października 1973r. do 15 lipca 1977r., zaś świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych za okres od 25 czerwca 1986r. do 30 września 1992r. zawiera wady formalne, to pracę wnioskodawcy jako lakiernika przy pracach lakierowania natryskowego - niezhermetyzowanego potwierdzają zarówno zeznania świadków J. K. i K. W. oraz wnioskodawcy, jak również dokumenty zawarte w aktach osobowych z obu okresów zatrudnienia w Spółdzielni Pracy (...) w C.. Z dokumentów osobowych wynika wprost, że podjął on pracę na stanowisku lakiernika na Wydziale (...) i wykonywał ją stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Charakter i sposób wykonywania pracy opisali zaś szczegółowo zarówno świadkowie, jak i wnioskodawca.

Okres zatrudnienia w Spółdzielni Pracy (...) w C. po zsumowaniu z uznanym przez organ rentowy okresem pracy w szczególnych warunkach daje wymiar ponad 15 lat takiej pracy. Niemniej jednak do pracy o takim charakterze zaliczyć można także pracę w PPUH (...) Sp. z o.o. w R.. Wnioskodawca również w tym zakładzie pracował stale i w pełnym wymiarze pracy przy lakierowaniu natryskowym niezhermetyzowanym wewnętrznych elementów karoserii samochodów w zakładach S.w Republice Czeskiej. Wynika to zarówno z jego dokumentacji pracowniczej - w tym zapisu w świadectwie pracy z 31 października 2001r. oraz przesłuchania wnioskodawcy.

Odnośnie terminu początkowego przyznanego świadczenia należy wskazać, że zgodnie z art. 100 ust. 1 ustawy emerytalnej prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa. Art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej stanowi natomiast, że świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Jak wynika z akt ubezpieczeniowych, wnioskodawca złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury 25 lutego 2016r., wymagany wiek emerytalny osiągnął (...), jednak wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa złożył dopiero 3 czerwca 2016r. W tej zatem dacie spełnił dopiero wszystkie przesłanki do uzyskania prawa do świadczenia i z tą datą należało przyznać sporne świadczenie.

Mając na uwadze powyższe Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od 3 czerwca 2016r.

W punkcie II wyroku Sąd ustalił, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do świadczenia.

Zgodnie z treścią art. 118 ust.1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Sąd orzekając o prawie do emerytury ma obowiązek stwierdzenia, czy organ rentowy ponosi lub nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji i przyznanie tego prawa na etapie postępowania administracyjnego. Sąd uznał, że w przedmiotowej sprawie brak jest podstaw do obciążenia ZUS odpowiedzialnością za nieprzyznanie odwołującemu prawa do spornego świadczenia już na etapie postępowania przed organem rentowym. Po pierwsze zarówno w dacie złożenia wniosku o emeryturę, jak i w dacie wydania zaskarżonej decyzji wnioskodawca był członkiem OFE i nie złożył wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. Po drugie organ rentowy, będąc związany ograniczeniami dowodowymi, nałożonymi przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń, nie dysponował niezbędnymi i wystarczającymi dokumentami pozwalającymi na uznanie pracy odwołującego w spornych okresach jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach. Wnioskodawca za część okresu zatrudnienia nie posiadał świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych, a pozostałe zapisy - w tym w świadectwie pracy i w świadectwie pracy w warunkach szczególnych były nieprecyzyjne. Dopiero zatem na etapie postępowania

sądowego, po przeprowadzeniu pełnego postępowania dowodowego wnioskodawca w sposób niewątpliwy wykazał, że legitymuje się wymaganym ustawą 15 letnim okresem pracy w warunkach szczególnych.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, że wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999r. legitymuje się wymaganym 15 letnim okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach i na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił decyzję ZUS Oddział w L. z dnia 10 marca 2016r. w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy K. S. prawo do emerytury od 3 czerwca 2016r., tj. od daty złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa, czyli z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa (art. 100 ust. 1 ustawy emerytalnej).